

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

විශ්වවිද්‍යාල අර්ථසාධක අරමුදලේ 2025 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙකස්ට්මේ ප්‍රකාශය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2025 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනත සහ 1978 අංක 16 දරන විශ්වවිද්‍යාල පනත ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2025 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රතිපත්තිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදල අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සහ ඊට අදාළ විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්පන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ භැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. මාගේ නිගමනය පදනම් වී ඇත්තේ මාගේ විගණන වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගත් විගණන සාක්ෂි මතය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීති රීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1978 අංක 16 දරන විශ්වවිද්‍යාල පනතේ 95 වගන්තිය සහ අංක 03/2022 හා 2022 පෙබරවාරි 07 දිනැති විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභා වක්‍රලේඛය	අරමුදලේ දායක ගිණුමක් අවසන් කර මාස 3 ක් ඇතුළත දායකයා වෙත එම ශේෂය ගෙවා නිමකළ යුතු වුවද, දායක මුදල් ආපසු ගෙවීම් සම්බන්ධ වවුචර පරීක්ෂාවේදී එම නිමකළ යුතු කාල සීමාව ඉක්මවා දින 752 ක් දක්වා වූ දීර්ඝ ප්‍රමාදයන් සිදුව තිබූ අවස්ථා 50ක් නිරීක්ෂණය විය. ගෙවීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා විධිමත් අධීක්ෂණ හා පසුපරම් ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දී ප්‍රමාදයන් සඳහා වගකිවයුතු පාර්ශව හඳුනාගෙන කටයුතු නොකිරීම මෙම ප්‍රමාදයන් සඳහා හේතු වී තිබුණි.	විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ සාමාජිකයෙකු විශ්‍රාම ගිය පසු හෝ සේවයෙන් ඉවත් වූ පසු අර්ථසාධක අරමුදල් නිදහස් කිරීමට ගත වන කාලය එක් එක් සාමාජිකයාට වෙනස් වන අතර එම ක්‍රියාවලිය වේගවත් කිරීමට හැකියාව පවතින්නේ ඒ ඒ විශ්වවිද්‍යාල හා උසස් අධ්‍යාපන ආයතන කොමිෂන් සභා වක්‍රලේඛ 03/2022 අනුව කටයුතු කිරීමෙන් පමණි.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ප්‍රමාදයකින් තොරව අරමුදල් ශේෂය ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතු අතර, ඒ සඳහා විධිමත් අධීක්ෂණ හා පසුපරම් ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දී ප්‍රමාදයන්ට වගකිවයුතු පාර්ශවයන් හඳුනා ගනිමින් ආයතනික වගවීම තහවුරු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.9,534,495,491 ක ලාභයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු.8,914,772,572 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.619,722,919ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආයෝජන ආදායම රු.714,044,803 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකායර්ක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අර්ථසාධක අරමුදලේ ලියාපදිංචි සාමාජිකයන්ගේ අනන්‍යතාව පදනම් කරගනිමින් පද්ධතිය තුළ එක්	පෞද්ගලික ලිපි ගොනු ඒ ඒ ආයතන වල අධ්‍යයන අනධ්‍යය අංශ සතු වන අතර ඔවුන් විශ්‍රාම ගිය පසු හෝ සේවයෙන් එක්	සාමාජිකයන්ගේ අනන්‍යතාව අනුව එක් එක්

අර්ථසාධක අරමුදල් ගිණුමක් පමණක් පවත්වාගෙන යාම වෙනුවට, සාමාජිකයින් ස්ථාන මාරුවීම් හා තනතුර වෙනස් වීම් සිදුවීමේදී එකම සාමාජිකයා වෙනුවෙන් වෙන වෙනම අරමුදල් ගිණුම් පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි. මේ හේතුවෙන් පැරණි අරමුදල් ගිණුම් අක්‍රීය වී අනවශ්‍ය දායක ගිණුම් ප්‍රමාණයක් නිර්මාණය වීම, දායක මුදල් ශේෂයන් සඳහා වූ ප්‍රතිලාභ ගෙවීම් සංකීර්ණ වීම හා දායක ගිණුම් පරිපාලනය සංකීර්ණ වීම සිදුවී තිබුණි.

ඉවත් වූ පසු නිසි පරිදි සම්පූර්ණ කරන ලද අර්ථසාධක අරමුදල් නිදහස් කිරීමේ අයදුම්පත් නියමිත කාලය තුළ විශ්ලේෂණය කර අර්ථසාධක අරමුදල වෙත යොමු කිරීම හෝ ස්ථාන මාරු ලබා ගත්තේ නම් ඔවුන්ගේ ගිණුම් ඒකාබද්ධ කිරීම එම අංශ සතු වගකීමකි.

සාමාජිකයා වෙනුවෙන් එක් අර්ථසාධක අරමුදල් ගිණුමක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) අර්ථසාධක අරමුදල වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යනු ලබන මෘදුකාංග පද්ධතියේ නඩත්තු කටයුතු වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.725,700 ක පිරිවැයක් දරා තිබුණද, අරමුදලේ සාමාජිකයන්ගේ කේවල ගිණුම් ශේෂයන් නිශ්චිතව හා නිවැරදිව හඳුනාගැනීමට හැකිවන පරිදි පද්ධතිය යාවත්කාලීන කර නොතිබීම හේතුවෙන් පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීමෙන් අපේක්ෂිත මූලික අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණි.

පද්ධතිය 2006 සිට ක්‍රියාත්මක වන අතර අවශ්‍ය ඕනෑම අවස්ථාවක කේවල ශේෂ නිශ්චිතව හා නිවැරදිව යම් සාමාජිකයෙකුගේ ඒ ඒ ආයතනයේ සේවයේ යෙදී සිටි කාලයට අනුව හඳුනාගත හැක. 2006 වර්ෂයට පෙර සාමාජිකයන්ගේ ගිණුම් ලේඛන ගතව පවත්වා ගෙන යන අතර ආර්ථසාධක අරමුදල් නිදහස් කිරීමේදී හෝ ඒකාබද්ධ කිරීමේදී එම ශේෂ 2006 වර්ෂයේ ආරම්භක ශේෂයට Excel දත්ත ලිපිගොනු ආධාරයෙන් තුලනය කිරීම කරනු ලබන අතර එම සියළු ලේඛන ඒ ඒ සාමාජිකයාගේ අර්ථසාධක නිදහස් කිරීමේ වවුචර්පත් සමඟ අමුණා ඇත.

අවශ්‍ය ඕනෑම අවස්ථාවක දායකයන්ගේ යාවත්කාලීන මූල්‍ය වාර්තා සහ කේවල ශේෂයන් පද්ධතියෙන් සෘජුව ලබාගත හැකි වන පරිදි මෘදුකාංගය වැඩිදියුණු කර නඩත්තු කළ යුතුය.